

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **S. V.,** zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem v Plzni, Františkánská 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2003, č. j. 55 Az 522/2003-18, spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2003, č. j. 55 Az 522/2003-18 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Krajského soudu v Brně, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 1. 2003, č. j. OAM-11567/VL-16-P11-2001. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2, resp. § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 tohoto zákona.

V označené žalobě stěžovatel brojil proti neudělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu a proti nevztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Přitom jako žalobní body uváděl, že správní orgán v řízení o udělení azylu porušil § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), resp. § 12 zákona o azylu; pokud jde o skutkové důvody stěžovatel odkazoval na žádost o udělení azylu, protokol o pohovoru a ostatní spisový materiál. Z výše uvedeného pak dovozoval nezákonnost rozhodnutí žalovaného správního orgánu, nesprávné posouzení žádosti o udělení azylu a následnou vadnost rozhodnutí žalovaného správního orgánu.

Navrhoval zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného správního orgánu a vrácení věci k dalšímu řízení.

V navazujícím usnesení Krajský soud v Brně uvedl, že takto koncipovaná žaloba postrádá základní náležitosti podání dle § 71 odst. 1 písm. d) až e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), když se stěžovatel omezil jen na ohlášení nesouhlasu s napadeným rozhodnutím. Krajský soud dále uvedl, že z obsahu podání je pouze patrno, kdo je účastníkem řízení, které rozhodnutí je napadeno a jsou zde uvedeny právní důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí a návrh výroku rozsudku. Bez doplnění žaloby, tedy bez doplnění tvrzených důvodů nezákonnosti, upřesnění právní argumentace a doplnění petitu žaloby, nebylo možno podle krajského soudu o věci dále jednat. Krajský soud proto stěžovatele k doplnění podání usnesením vyzval, přičemž jej poučil o následcích nedoplnění podání. Protože ve stanovené lhůtě nebylo podání doplněno a nesplňovalo tudíž podle názoru soudu všechny podmínky pro to, aby se soud mohl věcí zabývat meritorně, bylo v souladu s § 37 odst. 5 s. ř. s. odmítnuto.

Jako důvod kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., když z procesní opatrnosti uvádí i důvody vymezené v písm. c) a d) s. ř. s. Stěžovatel vytýká krajskému soudu porušení ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., kdy uvádí, že sice byl krajským soudem vyzván k odstranění vad svého podání, ovšem lhůta k tomuto odstranění byla krajským soudem poskytnuta pouze v trvání 15 dnů a stěžovatel se domnívá, že lhůta neměla být kratší než lhůta stanovená podle § 72 odst. 1 s. ř. s., tedy v trvání dvou měsíců. Tento svůj závěr dovozuje ze skutečnosti, „že nepodával žalobu podle s. ř. s., ale opravný prostředek podle části páté, hlavy třetí zákona občanského soudního řádu“. Stěžovatel se dále domnívá, že pokud krajský soud uložil lhůtu podle § 37 odst. 5 s. ř. s., diskriminoval účastníky řízení, kteří podali opravný prostředek před 31. 12. 2002, neboť tito měli kratší lhůtu k opravě podání než účastníci podavší žalobu již za účinnosti s. ř. s. V takovém postupu shledává stěžovatel porušení čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neb nebylo zajištěno rovné postavení účastníků řízení. Stěžovatel dále vytýká, že ani nenastalo „náhradní doručení“ usnesení, ve kterém byl stěžovatel vyzván krajským soudem právě k doplnění náležitostí svého podání, neboť krajský soud doručoval na adresu L. 7, B., kde se však stěžovatel podle svých tvrzení nezdržoval, ani zde nebyl nikdy hlášen, a dovozuje, že lhůta pro doplnění podání nepočala běžet a napadané usnesení krajského soudu je předčasné a nemající oporu v zákoně; k tomuto doplnil, že po celý svůj pobyt v České republice byl hlášen v azylovém středisku, resp. na adrese M. o. 7, Z. u B.

Na základě výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení shora označeného usnesení krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný poskytl na výzvu soudu ke kasační stížnosti stručné vyjádření, ve kterém toliko uvedl, že ke kasační stížnosti se vzhledem k jejímu obsahu nebude vyjadřovat a odkazuje na správní spis. Pouze k žádosti o přiznání odkladného účinku podání kasační stížnosti uvedl, že pro jeho přiznání neshledal důvody.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že stěžovatel přicestoval do České republiky 7. 11. 2001 a o azyl požádal z důvodu strachu o svůj život. Ze soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že v žalobě doručené Krajskému soudu v Brně dne 30. 1. 2003, která směřovala proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu, stěžovatel uvedl adresu pro doručování: L. 7, B. Ze spisu dále vyplynulo,

že na základě telefonického dotazu na Ministerstvo vnitra ze dne 20. 3. 2003 bylo zjištěno, že stěžovatel byl k datu 30. 1. 2003 hlášen k pobytu v PS Z. u B. Usnesení, ve kterém byl stěžovatel vyzván k doplnění náležitostí svého podání, bylo krajským soudem doručeno na adresu L. 7, B. (na poště uloženo dne 27. 5. 2003), avšak bylo z důvodu, že stěžovatel nebyl na této adrese zastižen, vráceno zpět. Následné usnesení o odmítnutí žaloby pak bylo doručováno nejprve na adresu L. 7, B. (na poště uloženo dne 19. 12. 2003), odkud se krajskému soudu v Brně opětovně z důvodu, že stěžovatel nebyl zastižen, vrátilo zpět. Krajský soud si obstaral výpis z evidence pobytu stěžovatele, ze které vyplynulo, že od 6. 11. 2003 je stěžovatel veden na adrese: M. o. 77, 664 84 Z. u B. a na tuto adresu provedl druhý pokus o doručení; stěžovatel si tuto zásilku dne 13. 1. 2004 převzal.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Usnesení bylo stěžovateli doručeno dne 13. 1. 2004, kasační stížnost byla podána u držitele poštovní licence (na poště) dne 21. 1. 2004. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupena advokátem.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud považuje za nutné vyjádřit se nejprve k námitce, zda došlo k řádnému doručení usnesení, ve kterém byl stěžovatel vyzván k doplnění náležitostí podání. Jak vyplynulo ze soudního spisu, Krajský soud v Brně doručoval usnesení k doplnění náležitostí žaloby stěžovateli na adresu L. 7, B., přičemž však krajskému soudu muselo být ze soudního spisu zřejmé - viz výše záznam telefonického dotazu na Ministerstvo vnitra ze dne 20. 3. 2003 ohledně pobytu stěžovatele -, že stěžovatel byl, byť v žalobě uvedl jinou adresu, hlášen k pobytu v PS Z. u B., tedy krajský soud si musel být vědom, že se stěžovatel na označené adrese nezdržuje. Řádné doručení usnesení obsahující výzvu k doplnění náležitostí podání tak podle Nejvyššího správního soudu nenastalo. Na tom nemění nic ani skutečnost, že z výpisu z evidence pobytu stěžovatele vyplynulo, že dne 11. 4. 2003 stěžovatel PS Z. u B. opustil, a to z důvodu, že v takovém případě se měl krajský soud aktuální místo pobytu stěžovatele pokusit zjistit a nikoliv přímo dovozovat fikci doručení. Ostatně jak vyplývá ze soudního spisu, evidenci pobytu stěžovatele si krajský soud obstaral teprve před doručením usnesení o odmítnutí žaloby, tedy nikoliv před doručováním usnesení, které obsahovalo výzvu k doplnění náležitostí podání a soudu tak tato skutečnost nemohla být známa. Na stranu druhou je třeba stěžovateli vytknout, že tuto chybnou adresu uvedl do žaloby. I přesto je však Nejvyšší správní soud názoru, že stěžovatel nebyl o doplnění náležitostí podání řádně vyrozuměn a nelze mu tak klást za vinu, že náležitosti podání nebyly doplněny. V této námitce Nejvyšší správní soud proto stěžovateli přisvědčil a shledává nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí kasační stížnosti.

K námitce týkající se délky lhůty pro odstranění nedostatků podání je třeba odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, který např. ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 34/2003-42, uvedl: *„Délku lhůty k opravě nebo odstranění vad podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s. zákon nestanoví; určí ji soud tak, aby byla přiměřená*

okolnostem konkrétního případu, tj. aby v ní podatel mohl vady podání odstranit nebo opravit. Námitka podatele, že tato lhůta nesmí být kratší než dvouměsíční lhůta pro podání žaloby stanovená v § 72 odst. 1 s. ř. s., nemá oporu v žádném ustanovení soudního řádu správního." Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. totiž platí, že předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. Ustanovením § 37 odst. 5 s. ř. s je tedy stanoveno, že k opravě nebo odstranění vad podání je třeba stanovit lhůtu. Není však stanoveno, jak dlouhá tato lhůta má být. Z logiky věci však plyne, že by mělo jít o lhůtu, která je přiměřená tomu, aby v ní mohl podatel (stěžovatel) vady podání odstranit nebo opravit a Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích konstantně za lhůtu splňující výše uvedené považuje lhůtu 15 dnů od doručení usnesení, tedy lhůtu stanovenou v souzené věci krajským soudem. Naopak lhůta stanovená (zákonem) v § 72 odst. 1 s. ř. s. stanoví, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci (stěžovateli) oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Z výše uvedeného tak vyplývá, že soudcovskou lhůtu pro opravu nebo odstranění vad podání podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. nelze zaměňovat se zákonnou lhůtou pro samotné podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. V této námitce proto Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil. Tímto zdůvodněním se Nejvyšší správní soud vyjadřuje i k doplňujícímu tvrzení - stěžovatel uvedl, že nepodával žalobu podle s. ř. s., ale opravný prostředek podle části páté, hlavy třetí občanského soudního řádu -, přičemž Nejvyšší správní soud doplňuje, že stěžovatel žalobu podal ke krajskému soudu v Brně dne 30. 1. 2003, tedy až za účinnosti s. ř. s., a nikoliv za účinnosti občanského soudního řádu.

K údajné diskriminaci účastníků řízení, kteří podali opravný prostředek před 31. 12. 2002, tedy před účinností s. ř. s., a měli by tak podle stěžovatele kratší lhůtu k opravě podání než účastníci podavší žalobu již za účinnosti s. ř. s., je třeba podle Nejvyššího správního soudu uvést, že stěžovatel může namítat v řízení před Nejvyšším správním soudem pouze skutečnosti, které se dotýkají jeho práv a nikoliv práv třetích osob. Z důvodu, že stěžovatel podal žalobu již za účinnosti s. ř. s., označený postup podle občanského soudního řádu na něj nedopadá a nebyla tak dotčena jeho práva, nebylo třeba se touto námitkou před Nejvyšším správním soudem podrobně zabývat. Nicméně Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že i v případě účastníka, který by podal opravný prostředek před 31. 12. 2002, (a o němž by nebylo do tohoto data rozhodnuto) by bylo ze strany soudu aplikováno ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., a to s odkazem na přechodná ustanovení s. ř. s. (§ 129 odst. 2). Výše uvedeným námitkám proto Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

S ohledem na odůvodnění k první přezkoumané námitce však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Brně napadeným usnesením dopustil nezákonnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., když stěžovatelovo podání podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, aniž jej předtím řádně vyzval k odstranění nedostatku podmínky řízení. Nejvyšší správní soud tudíž kasační stížnost shledal důvodnou a napadené usnesení Krajského soudu v Brně podle § 110 odst. 1 s. ř. s. proto zrušil. Věc mu současně vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odst. 3 téhož ustanovení vázán shora vyjádřeným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu,

se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. 6. 2004

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

657 40 Brno, Masarykova 31
telefon: 542 532 311, fax: 542 532 361
e-mail: podatelna@nssoud.cz

Krajský soud Brno
Masarykova 31
602 00 Brno

ke sp. zn. 55 Az 522/2003

V Brně dne 16. 6. 2004
č. j. 4 Azs 53/2004 - 47

Věc: Žalobce SHADURA Volodymyr, nar. 21. 2. 1978, E. č. V030304, st. přísl. Ukrajina, t. č. bytem Martinská Osada 77, Zastávka u Brna, zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem v Plzni, Františkánská 7, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2003, č. j. 55 Az 522/2003-18, spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku

Ve shora uvedené věci Vám vracíme Váš spis vedený pod sp. zn. 55 Az 522/2003 spolu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2004, č. j. 4 Azs 53/2004-52. Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. žádáme o zaslání rozsudku účastníkům řízení.

JUDr. Marie Turková, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Petra Strnadelová